

Embargo tot 19-1-1980, 14.00 uur.

TOESPRAAK VOORZITTER DS'70, Zeger Hartog, BIJ PROTESTDEMONSTRATIE
IN JAARBEURSCONGRESZAAL TE UTRECHT.

=====

Mijnheer de Voorzitter,

Brede lagen van onze bevolking zijn diep geschokt door de massale en bruuske militaire invasie van de Sovjet-Unie in Afghanistan. Bij velen heeft deze inval herinneringen opgeroepen aan het militair ingrijpen in Hongarije in 1956 en in Tsjecho-Slowakije in 1968. Doch dat niet alleen. Dit militaire ingrijpen gaat verder n.l. omdat de Sovjet-Unie hier voor het eerst direct haar militaire macht heeft ingezet in een land dat niet tot het Oostelijk pact en de erkende invloedssfeer van de Sovjet-Unie gerekend kan worden. Het is met name deze ontwikkeling die de zorg nog extra doet toenemen, want nu wordt men geconfronteerd met de vraag: 'wie zal het volgende slachtoffer zijn'. Met instemming hebben we dan ook geconstateerd dat de Algemene Vergadering van de UNO met een overweldigende meerderheid een resolutie heeft aangenomen, waarin de onmiddellijke terugtrekking wordt geeist van alle buitenlandse troepen uit Afghanistan. Dat hier de Russische troepen worden bedoeld zal voor een ieder duidelijk zijn. Een week geleden werd een soortgelijke resolutie door een Sovjet-veto getroffen en daarmee naar de prullemand verwezen. Het is hoogst ernstig als één der wereldmachten zich totaal niets aantrekt van dergelijke uitspraken. Ik kan me voorstellen dat men zich dan afvraagt wat heeft protesteren dan nog voor zin. Inderdaad, ons protesteren zal een zinloze daad zijn als we ons tegelijkertijd niet bezighouden met de vraag: 'maar wat nu verder?' Allereerst is daar de dwingende noodzaak om in volstrekte solidariteit met onze bondgenoten in E.E.G. en NAVO-verband ons daarop te bezinnen. Ik vrees, dat daar te nemen maatregelen slecht tegenreacties van de heersers in het Kremlin zullen oproepen. De vraag is hoe bereiken we de bevolking van de Sovjet-Unie en die in beweging te brengen. Dan loopt er vandaag een directe lijn van ons protesteren naar de dissidenten in de Sovjet-Unie.

Gisteren nog lazen we berichten, waarin melding wordt gemaakt van het schoonmaken van Moskou door alle dissidenten te verwijderen. Dat is niet toevallig. In een totalitaire staat is nooit iets toevallig. Dat heeft én te maken met Afghanistan én met de Olympische Spelen. We hebben ons dan wel af te vragen: mensen waar zijn we nu toch eigenlijk mee bezig, enerzijds worden vriendschapsspelen in Moskou georganiseerd, maar anderzijds worden mensen in datzelfde Moskou opgepakt en verbannen.

We kunnen niet meer om het stellen van daden heen. Dan krijgt ons protest inhoud en het is onze plicht daartoe wegen en middelen te zoeken, om op die wijze onze verbondenheid te doen blijken met diegenen, die een andere richting zijn ingeslagen in de Sovjet-Unie, zoals Solzjenitsjin aan het slot van zijn boek 'De Goelag Archipel' zegt, Solzjenitsjin vervolgt dan:

'Onze generatie komt thuis rinkelend met de onderscheidingstekens, trots vertellend over oorlogsfeiten', maar zegt hij, : 'onze jonge broeders zullen daarvoor de lippen optrekken en zeggen 'ach, jullie stelletjes sukkels' "

Als we daar vandaag met ons protest enige bijdrage toe leveren, dan kan Afghanistan het laatste land geweest zijn, dan zullen werkelijke vriendschapsspelen in Moskou mogelijk zijn en de dissidenten in vrijheid kunnen leven.

o-o-o-o-o
o-o-o-o
o-o-o
o-o
o
o